

**ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ
ТЕХНОЛОГІЧНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА**

Пояснювальна записка і розрахунки
до кваліфікаційної роботи бакалавра
за освітньою програмою «Менеджмент організацій і адміністрування»
спеціальності 073 "Менеджмент"

Розробив: здобувач вищої освіти
за першим (бакалаврським) рівнем
(роботу виконано самостійно,
відповідно до принципів
академічної доброчесності)
групи 137-МОА-322
Наталія КАСЬЯНИК
(власне ім'я та прізвище)

Керівник:
доктор наук з держ.упр., професор
Юлія КРИХТІНА
(власне ім'я та прізвище)

Рецензент Вікторія ОВЧИННІКОВА
(власне ім'я та прізвище)

АНОТАЦІЯ

Дана кваліфікаційна робота включає в себе 16 слайдів презентації, 81 аркуш пояснювальної записки формату А4, що містить 10 рисунків, 27 таблиць та 48 джерел літератури.

Ключові слова: ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ, ЛОКОМОТИВНЕ ДЕПО, ЕФЕКТИВНІСТЬ, УПРАВЛІННЯ, ІНТЕГРАЛЬНА ОЦІНКА.

Об'єктом дослідження є процес управління технологічним потенціалом підприємства залізничного транспорту.

Мета роботи — обґрунтувати теоретичні та прикладні засади підвищення ефективності управління технологічним потенціалом підприємства на прикладі локомотивного депо та розробити практичні рекомендації щодо його удосконалення.

У дипломній роботі проаналізовано сутність і структуру технологічного потенціалу в системі стратегічного управління підприємством, вивчено сучасний стан та динаміку розвитку потенціалу підприємств залізничного транспорту.

Проведено діагностику організаційних, ремонтно-технічних і кадрових аспектів функціонування локомотивного депо.

Розроблено комплексну методику оцінювання рівня використання технологічного потенціалу та запропоновано інтегральний показник ефективності. Запропоновано напрями підвищення ефективності управління з урахуванням впровадження сучасних методів технічної діагностики.

Робота має прикладне значення для вдосконалення системи моніторингу технічного стану локомотивного парку АТ «Укрзалізниця» та формування стратегічних рішень щодо модернізації.

ABSTRACT

This qualification work includes 16 presentation slides, 81 pages of explanatory notes in A4 format, containing 10 figures, 27 tables, and 48 literature sources. Keywords: TECHNOLOGICAL POTENTIAL, LOCOMOTIVE DEPOT, EFFICIENCY, MANAGEMENT, INTEGRATED ASSESSMENT.

The object of the study is the process of managing the technological potential of a railway transport enterprise.

The aim of the work is to substantiate the theoretical and practical foundations for improving the efficiency of managing the technological potential of the enterprise based on the example of a locomotive depot and to develop practical recommendations for its improvement.

The thesis analyzes the essence and structure of technological potential within the system of strategic enterprise management, examines the current state and dynamics of the development of the technological potential of railway transport enterprises.

A diagnosis of the organizational, repair-technical, and personnel aspects of the locomotive depot's functioning has been carried out.

A comprehensive methodology for assessing the level of technological potential utilization has been developed, and an integrated efficiency indicator has been proposed. Directions for improving management efficiency considering the implementation of modern technical diagnostics methods have been suggested.

The work has practical significance for enhancing the monitoring system of the technical condition of the locomotive fleet of JSC "Ukrzaliznytsia" and for forming strategic decisions regarding modernization.

Український державний університет залізничного транспорту

Факультет економічний

Кафедра Менеджмент, публічне управління та HR-технології

Ступінь вищої освіти бакалавр

Освітня програма «Менеджмент організацій і адміністрування» за спеціальністю 073 "Менеджмент"

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

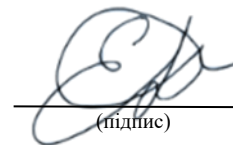
д.е.н., професор

(вчене звання)

Олена ДИКАНЬ

(власне ім'я та прізвище)

12 травня 2025 р.

(підпис)

З А В Д А Н Н Я на кваліфікаційну роботу

Наталії Касьяник

(власне ім'я та прізвище)

1. Тема роботи «Підвищення ефективності управління технологічним потенціалом підприємства»

керівник роботи Юлія Крихітіна, д-р держ.упр., професор

(власне ім'я та прізвище, науковий ступінь, вчене звання)

затверджено розпорядженням по економічному факультету від “12” травня 2025 року №79/25

2. Строк подання здобувачем вищої освіти роботи 12 червня 2025 року

3. Вихідні дані до роботи статистичні показники діяльності локомотивного депо, нормативно-законодавча база з питань регулювання діяльності залізничного транспорту, наукова періодика з питань ефективного управління та використання технологічного потенціалу.

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)

Сутність поняття «технологічний потенціал» у системі управління підприємством. Процес удосконалення технологічного потенціалу підприємства. Аналіз сучасного стану технологічного потенціалу підприємств залізничного транспорту. Загальна характеристика локомотивного депо. Аналіз обсягів і якості виробничої діяльності. Аналіз виконання програми ремонту рухомого складу. Управління персоналом: оцінка ефективності використання трудових ресурсів. Аналіз експлуатаційних витрат, собівартості та фінансових результатів діяльності локомотивного депо. Методичні підходи до оцінювання технологічного потенціалу: управлінський аспект. Організаційно-технічні заходи

з удосконалення системи технічної діагностики. Управлінська оцінка економічного ефекту від впровадження нових технологій.

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

1 Теоретико-методологічні засади управління технологічним потенціалом підприємства – чотири слайди. 2 Оцінка ефективності управління виробничо-технологічною діяльністю локомотивного депо – чотири слайди. 3 Напрями підвищення ефективності управління технологічним потенціалом підприємства – чотири слайди.

6. Консультанти розділів проекту (роботи)

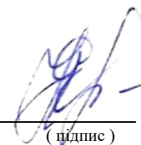
Розділ	Прізвище, ініціали та посада Консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання 12 травня 2025 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Теоретико-методологічні засади управління технологічним потенціалом підприємства	22.05.2025	
2	Оцінка ефективності управління виробничо-технологічною діяльністю локомотивного депо	01.06.2025	
3	Напрями підвищення ефективності управління технологічним потенціалом підприємства	11.06.2025	
4	Графічна частина	12.06.2025	

Здобувач вищої освіти

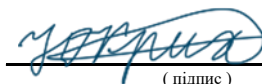

Наталія КАСЬЯНИК

(підпис)

(власне ім'я та прізвище)

Керівник роботи

Юлія КРИХТІНА

(підпис)

(власне ім'я та прізвище)

Зміст

Вступ	6
1 Теоретико-методологічні засади управління технологічним потенціалом підприємства	10
1.1 Сутність поняття «технологічний потенціал» у системі управління підприємством	10
1.2 Процес удосконалення технологічного потенціалу підприємства	20
1.3 Аналіз сучасного стану технологічного потенціалу підприємств залізничного транспорту	26
2 Оцінка ефективності управління виробничо-технологічною діяльністю локомотивного депо	33
2.1 Загальна характеристика локомотивного депо. Аналіз обсягів і якості виробничої діяльності	33
2.2 Аналіз виконання програми ремонту рухомого складу	38
2.3 Управління персоналом: оцінка ефективності використання трудових ресурсів	42
2.4 Аналіз експлуатаційних витрат, собівартості та фінансових результатів діяльності локомотивного депо	44
3 Напрями підвищення ефективності управління технологічним потенціалом підприємства	50
3.1 Методичні підходи до оцінювання технологічного потенціалу: управлінський аспект	50
3.2 Організаційно-технічні заходи з удосконалення системи технічної діагностики	63
3.3 Управлінська оцінка економічного ефекту від впровадження нових технологій	69
Висновки	74
Список використаних джерел	76

Зм..	Арк.	№ докум.	Підпис	Дат				
Розробив		Касьяник Н.Є.			Підвищення ефективності управління технологічним потенціалом підприємства	Літ.	Аркуш	Аркушів
Перевірів		Крихтіна Ю.О.					5	81
						УкрДУЗТ		
Н. Контр.		Крихтіна Ю.О.						
Затверд.		Дикань О.В.						

Список використаних джерел

- 1 Castells M. The Rise of the Network Society. – Oxford: Blackwell, 1996. – 556 p.
- 2 Drucker P.F. Post-Capitalist Society / P.F. Drucker. – New York: HarperBusiness, 1993. – 240 p.
- 3 Dyachuk O.S., Kozak O.V. Assessment of the production potential of industrial enterprises in the context of technological development // Business Inform. – 2022. – №9. – P. 45–51.
- 4 ERA (European Railway Agency). Дослідження потенціалу залізничного транспорту для скорочення часу в дорозі [Електронний ресурс] // *research publication*. – 2023. – Режим доступу: <https://www.era.europa.eu/content/>
- 5 Freeman C., Louçã F. As Time Goes By: From the Industrial Revolutions to the Information Revolution. – Oxford: Oxford University Press, 2002. – 419 p.
- 6 Kotova I. Directions of innovative development of railway transport / I. Kotova // *Transportation Systems and Technology*. – 2023. – Issue (предположимо, Vol. 6). – P. 115–124. – URL: <https://journals.eco-vector.com/transsyst/article/view/7627> (дата звернення: 08.06.2025).
- 7 Lundvall B.-Å. National Systems of Innovation: Toward a Theory of Innovation and Interactive Learning. – London: Anthem Press, 2010. – 400 p.
- 8 OECD. Science, Technology and Innovation Outlook 2023. – Paris: OECD Publishing, 2023. – 320 p.
- 9 Sako M. Outsourcing and Offshoring: Key Trends and Issues. – Oxford: Oxford University Press, 2005.
- 10 Schumpeter J.A. Capitalism, Socialism and Democracy. – London: Routledge, 1994. – 431 p.
- 11 Schwab K. The Fourth Industrial Revolution / Klaus Schwab. – Geneva: World Economic Forum, 2016. – 172 p.
- 12 Zadorozhna N.O. Technological modernization of industrial enterprises: problems and prospects // Business Inform. – 2021. – №2. – P. 78–84.

13 Аніліна І.В., Ковальчук О.М. Маркетинговий підхід до управління інноваційним потенціалом підприємства // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2021. – №3. – С. 95–104.

14 Бабан Т.О. Застосування категорії «потенціал» у сучасних економічних дослідженнях [Електронний ресурс] / Т.О. Бабан. – Режим доступу: http://www.khntusg.com.ua/files/sbornik/vestnik_127/09.pdf

15 Гейєць В.М. Технологічний розвиток в Україні: стратегія і політика / В.М. Геєць. – К.: НАН України, 2022. – 224 с.

16 Герасимчук В.О., Баулін Ю.Є. Управління інноваційним потенціалом підприємства: сутність та механізми реалізації // Вісник Хмельницького національного університету. – 2020. – №2. – С. 33–39.

17 Гонтарева І.В. Оцінка потенціалу техніко-технологічної бази промислового підприємства / І.В. Гонтарева // Вісник СумДУ. Серія «Економіка». – 2011. – № 4. – С. 133–138. – URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/25438/1/Gontareva.pdf> (дата звернення: 21.02.2024).

18 Гросул В.А. Управління конкурентним потенціалом підприємств роздрібної торгівлі [Текст]: монографія / В.А. Гросул, М.В. Афанасьєва, А.В. Янчев. – Х. : ХДУХТ, 2022. – 244 с.

19 Гросул Н.В. Сутність поняття «потенціал підприємства»: сучасні підходи до трактування // Економіка та держава. – 2021. – №3. – С. 18–22.

20 Гук О.В., Бигар Т.В. Інноваційний потенціал підприємства як основа інноваційного розвитку України / О.В. Гук, Т.В. Бигар // *Актуальні проблеми економіки та управління*. – 2024. – № ... – Режим доступу: <https://ape.fmm.kpi.ua/article/view/102741>.

21 Дзюбіна А.В. Активізація інноваційної діяльності підприємств України / А.В. Дзюбіна // Вісник Національного університету “Львівська політехніка”. – 2007. – № 582 : Проблеми економіки та управління. – С. 157–162.

22 Дзюбіна А.В. Розкриття змісту поняття “інноваційний потенціал” та визначення його складових / А.В. Дзюбіна // Вісник Національного університету “Львівська політехніка”. – 2008. – № 628 : Проблеми економіки та управління. – С. 72–77. – Бібліогр.: 21 назв. elartu.tntu.edu.ua+11ena.lpnu.ua+11ena.lpnu.ua+11ena.lpnu.ua

23 Дячук О.С., Козак О.В. Методичні підходи до оцінювання рівня реалізації виробничого потенціалу промислових підприємств // Бізнес Інформ. – 2022. – №9. – С. 45–51.

24 Євдокимов Ф.І., Лисяков В.П. Оцінка техніко-технологічного потенціалу високотехнологічного підприємства [Електронний ресурс] / Ф.І. Євдокимов, В.П. Лисяков // *Економіка промисловості*. – 2005. – № 3. – С. 17–21. – Режим доступу: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/4229> (дата звернення: 08.06.2025).

25 Карапейчик І.М. Узагальнений аналіз потенціалу підприємства як функції параметрів зовнішнього середовища (теоретичний підхід) / І.М. Карапейчик // Проблеми економіки. – 2014. – С. 199–207. – URL: <https://www.problecon.com/thematic-search/?theme=economics-and-enterprise-management> (дата звернення: 08.06.2025).

26 Кирилюк В.С., Семенова Т.В., Семенов О.Д. Дослідження технічного рівня ливарного виробництва / В.С. Кирилюк, Т.В. Семенова, О.Д. Семенов // 36. наук. праць Мукачів. держ. ун-ту „Економіка та управління підприємствами“. – 2018. – Вип. 15. – С. 322–326. – URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/15_ukr/50.pdf.

27 Коверга С.В., Передерєєва О.С., Кузьменко С.П. Ефективність діагностики техніко-технологічного потенціалу машинобудівного підприємства / С.В. Коверга, О.С. Передерєєва, С.П. Кузьменко // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2011. – № 4 (т. 2). – С. 205–209. – URL: [http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&S21STR=Mimi_2011_4\(2\)_30](http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&S21STR=Mimi_2011_4(2)_30) (дата звернення: 15.03.2024). studres.ru+11essuir.sumdu.edu.ua+11essuir.sumdu.edu.ua+11

28 Красноручький О.О., Руденко С.В. Методичні основи економічної оцінки виробничого потенціалу аграрних підприємств / О.О. Красноручький, С.В. Руденко // Науковий вісник Полісся. – 2022. – № 1. – С. 31–40. – URL: https://journals.uran.ua/nvp_chntu/article/view/77423 (дата звернення: 08.06.2025).

29 Криворучко О.М., Шинкаренко В.Г., Пипенко І.С. Сучасне розуміння потенціалу підприємства / В.Г. Шинкаренко, О.М. Криворучко, І.С. Пипенко //

Економіка транспортного комплексу. – 2011. – Вип. 18. – С. 47–58.

30 Лисиця Ю. Стратегії розвитку інноваційного потенціалу підприємства в умовах цифровізації / Ю. Лисиця // *Економіка та суспільство*. – 2024. – № 64. – Режим доступу: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-106>.

31 Мізюк Б.М. Потенціал підприємства: рушійні сили його формування та перетворення [Текст] / Б.М. Мізюк // *Економіка і управління*. – 2001. – № 3. – С. 31-39.

32 Міхеєнко Є. С. Особливості формування і діагностики техніко-технологічного потенціалу промислових підприємств [Текст] / Є. С. Міхеєнко // *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки»*. – 2020. – Вип. 5, ч. 2. – С. 180–183. – Режим доступу: https://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?2_S21P03=FILA=P21STR=Nvkhdu_en_2014_5%282%29__49 (дата звернення: 08.06.2025).

33 Омельченко А.І. Технологічний розвиток як складова інноваційного розвитку промислового підприємства [Текст] / А.І. Омельченко // *Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*. – 2022. – № 13. – С. 514-521.

34 Передреєва О.С. Дослідження сутності економічної складової техніко-технологічного потенціалу промислових підприємств [Електронний ресурс] / О.С. Передреєва // Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Dtr_ep/2018_2/files/EC212_25.pdf.

35 Плотник О.Д. Особливості структуризації економічного потенціалу агарних підприємств [Текст] / О.Д. Плотник // *Технологический аудит и резервы производства*. – 2018. – № 1 (3). – С. 43-48.

36 Погребняк А. Ю., Кліщ К. А. Інтеграція наукових підходів до оцінювання управління ефективністю використання виробничого потенціалу підприємства з метою підвищення його економічної безпеки / А. Ю. Погребняк, К. А. Кліщ // *Економічний вісник NTUU “КПІ”*. – 2023. – № 25. – Режим доступу: <https://doi.org/10.20535/2307-5651.25.2023.278601>.

37 Погребняк А. Ю., Костюнік О. В., Кліщ К. А. Економічна сутність

управління виробничим потенціалом підприємства в умовах розвитку соціальної економіки / А. Ю. Погребняк, О. В. Костюнік, К. А. Кліщ // *Економічний вісник NTUU “КПІ”*. – 2024. – № 29. – Режим доступу: <https://doi.org/10.20535/2307-5651.29.2024.308819>. naukajournal.org+10ev.fmm.kpi.ua+10essuir.sumdu.edu.ua+10

38 Примаченко Г. О. Development of proposals for increasing the profitability of passenger rail transportation in Ukraine / Hanna O. Prymachenko // *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*. – 2015. – Vol. 1, Issue 1 (74). – P. 45–52. – DOI: 10.15587/1729-4061.2015.56580. – URL: <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2015.56580> (дата звернення: 08.06.2025).

39 Прокопенко М., Курхан М., Хмелевська Н. Development of the High-Speed Running of Trains in Ukraine for Integration with the International Railway Network [Текст] / Mykola Kurhan, et al. // *ResearchGate*, 2024. – Vol. (in press). – Режим доступу: https://www.researchgate.net/publication/358504555_Development_of_the_High-Speed_Running_of_Trains_in_Ukraine_for_Integration_with_the_International_Railway_Network (дата звернення: 08.06.2025).

40 Рябенко В. В. Інноваційний потенціал промислових підприємств / В. В. Рябенко // *Теорії мікро- і макроекономіки*. – 2007. – Вип. 18. – С. 64–69. – Режим доступу: <https://dspace.nuft.edu.ua/handle/123456789/16304>.

41 Ситник С. Теоретичні засади формування матеріально-технічного потенціалу сфери товарного обігу // *Вісник Хмельницького національного університету*. – 2019. – №6. – С. 112–118.

42 Сніжко К. В., Безпалько О. В. Інноваційний потенціал підприємства як основа його розвитку / К. В. Сніжко, О. В. Безпалько // *Матеріали XIII міжнародної науково-практичної конференції “Fundamental and applied science–2018”*. – Sheffield: Science and Education Ltd, 2018. – С. 7–10. – Режим доступу: <https://dspace.nuft.edu.ua/handle/123456789/29964>.

43 Фещур Л. І., Бортновська Ю. В. Удосконалення системи управління виробничим потенціалом машинобудівного підприємства // *Економіка і організація управління*. – 2020. – №2(38). – С. 122–127.

44 Фролова Л. О. Інноваційно-технологічне оновлення промисловості як

фактор підвищення конкурентоспроможності: монографія / Л.О. Фролова. – Харків: НТУ «ХПІ», 2023. – 248 с.

45 Шевлюга О. Г. Організаційно-економічні засади управління техніко-технологічним розвитком машинобудівного підприємства: дис. ... канд. екон. наук / О. Г. Шевлюга; наук. кер. О. М. Олефіренко. – Суми: СумДУ, 2015. – 212 с. – URL: <http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/42628>.

46 Шилова О. Ю., Чермошенцева Є. С. Інноваційний потенціал підприємства: сутність і механізм управління / О. Ю. Шилова, Є. С. Чермошенцева // *Маркетинг і менеджмент інновацій*. – 2012. – № 1. – С. 220–227. – Режим доступу: <http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/25379>.

47 Шкромиди Н. Я. Економічний потенціал підприємства: сутність, складові / Н. Я. Шкромиди // ResearchGate – PDF. – 2011. – 25 с. – URL: https://www.researchgate.net/publication/339213079_Ekonomichnij_potencial_pidpriemstva_sutnist_skladovi (дата звернення: 08.06.2025).

48 Шпак С. О. Потенціал розвитку в системі потенціалів промислового підприємства / С. О. Шпак // Проблеми економіки. – 2014. – С. 280–286. – URL: <https://www.problecon.com/thematic-search/?theme=economic-theory> (дата звернення: 08.06.2025).